

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

MÜRIAAD*f*EST

Koolimuusika päev

Ettekanded professor Kristi Kiilult ja
EMTA muusikapedagoogika eriala üliõpilastelt

Aveli Meeles

Laura-Liis Kütt

Mareta Pedak

Andrea Kuzilov

Elo Vimm

Esineb tütarlastekoor Ellerhein

Dirigent Ingrid Kõrvits

Kavas

Kaljuste, Tormis, Kõrvits, Uusberg, Puur

17.11.2021 — 19.00

EMTA suur saal

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia esindusfestival – müriaadFEST – toob hilissügisel vaatajate-kuulajateni kirju läbilõike muusika- ja teatriakadeemias toimuvast, siin loodavatest muusikastiilide ja etenduskunstide paljususest, millest kokku kujuneb kontsertide ja etenduste tõeline müriaad. Avame festivalinädalaks ukсед Eesti ainsa muusika- ja teatriülikooli põnevasse loomingulisse maailma. Esitleme mitmekülgset andekaid interpreete – meie üliõpilasi ja professoreid-õppejõude –, kes musitseerivad ja esinevad koos, et tutvustada erinevatele ajastutele omaseid väljendusviise klassikast tudengite uudisloominguni välja.

Eesti rahvalaul / seadnud Heino Kaljuste (1925–1989)

„Ringmängulaul“

Pärt Uusberg (1986)

„Mis on inimene?“ (2012)

(tekst: Doris Kareva)

Rasmus Puur (1991)

„Olen tüdruk sukasilmnne“ tsüklist „Noore naise mõtted“ (2017)

(tekst: Eda Ahi)

Tõnu Kõrvits (1969)

„Pühapäevasoov“

(tekst: Doris Kareva)

Ettekanded

„Meie koolimuusika tänasest ja homsest päevast“

Kristi Kiilu

„Heino Kaljuste“

Aveli Meeles

„Heino Kaljuste tööspidamised tulevase muusikaõpetaja vaates“

**Andrea Kuzilov, Laura-Liis Kütt, Aveli Meeles,
Mareta Pedak, Elo Vimm**

Veljo Tormis (1930–2017) / Tõnu Kõrvits

„Tasase maa laul“ (1964)

(tekst: Paul-Eerik Rummo)

Solist Liisbet Reinsalu

Veljo Tormis

„Sampo tagumine“ (1997)

(tekst: „Kalevala“ runo 10, värsid 259–310, 391–422, 433–438)

Löökpillidel **Gerda-Kristina Trei**

ja **Emma Johanna Kopli**

Kärt Johanson (1971) / koorile seadnud Pärt Uusberg

„Õhtu ilu“ (2013)

(tekst: rahvaluule)

Solistid **Astrid Kutser, Liisbet Suurväli,**

Alice Steinpilm, Jeteli Kaasik, Aurelia Kuum,

Gerda-Kristina Trei

Eesti rahvaviis / seadnud Heino Kaljuste

„Tütre tänu“

Tütarlaskete koor **Ellerhein**

Dirigent **Ingrid Kõrvits**

Koormeister **Ülle Sander**

Hääleseadja **Egle Veltmann**

Muusikaõpetajaid hakati koolitama Tallinna Konservatooriumis 1923. aastal, kui avati gümnaasiumi laulu- ja muusikaõpetajate klass. Muusikaõpetajate ettevalmistamises oli tol ajal juhtroll organistil ja koorijuhil August Topmanil, 1927. aastast helilooja, koorijuht ning muusikapedagoog Tuudur Vettikul.

Aastatel 1930–1937 üliõpilasi laulu- ja muusikaõpetajate klassi vastu ei võetud, kuna haridusministeerium otsustas muusikatunnid gümnaasiumist kaotada. 1937. aastal avati konservatooriumi juures aga taas vastav eriala – nüüd koolimuusika nime all – ning sellesse kaheaastase õppeajaga klassi võeti vastu kõrgemate kursuste üliõpilasi, kel muusikateoreetiliste ainete tsükkel oli eelnevalt juba läbitud. Õppejõudude hulgas olid August Topman, Tuudur Vettik, Riho Päts, Gustav Ernesaks jt.

1950. aastal katkestati muusikaõpetajate ettevalmistamine konservatooriumis, kuid 1947–1955 oli Tallinna Õpetajate Instituudis siiski võimalik lisaerialana õppida ka muusikaõpetajaks, kel oli õigus töötada koolis esimese kuni seitsmenda klassi piires. 1955. aastal alustati samas õppeasutuses, mis nüüd kandis aga nime Tallinna Pedagoogiline Instituut, muusikaõpetajate koolitust liiterialana (algul muusika ja kehaline kasvatus, hiljem muusika ja algõpetus). See õppekava siiski ei õigustanud end ning 1963. aastal asutati samas spetsiaalne eriala muusikaõpetajate ettevalmistamiseks nelja-aastase õppeajaga. Aja möödudes sai aga üha selgemaks, et Tallinna Pedagoogilises Instituudis jäävad vastava koolituse juures muusikalised ained vaeslapse ossa. Kõrges vajadus viia üldhariduskooli muusikaõpetajate ettevalmistamine taas konservatooriumi juurde.

1971. aastal taasasutati Tallinna Riiklikus Konservatooriumis muusikapedagoogika eriala viieaastase õppeajaga ning muusikapedagoogika kateedri juhatajaks sai Artur Vahter. 1973. aastal avati lisaks venekeelne ning 1975. aastal kaugõppeosakond, lisaerialana hakati

saama koorijuhi kvalifikatsiooni. Võrreldes Pedagoogilise Instituudiga oli õppekavas muusikaliste ainete osakaal märgatavalt kasvanud.

1977. aastal jagati muusikapedagoogika kateeder kolmeks: koolimuusika metoodika ja pedagoogika (juhatajaks prof Heino Kaljuste), kooliorkestri (dots Heino Rannap) ning koolikoori (prof Artur Vahter) kateedrid. 1982. aastal ühendati eelnimetatud esimene ja teine kateeder koolimuusika kateedriks (1982–1986 juhatajaks prof Heino Kaljuste, 1987–1987 prof Heino Rannap). Koolikoori kateedrit juhatasid alates 1983. aastast koorijuht dots Uno Järvela ning 1989–1993 koorijuht ja muusikapedagoog dots Ene Kangron. 1987. aastal nimetati koolimuusika kateeder pedagoogika ja metoodika kateedriks (juhatajaks kuni 1992 prof Heino Rannap), mis oli peale koolimuusika eriala ainete seotud kõigi konservatooriumis õpetatavate pedagoogiliste ainetega. Aastal 1993 koondusid kõik koolimuusika erialaga seotud õppejõud taas ühte – koolimuusika kateedrisse (juhatajaks 1993–1995 koorijuht prof Olev Oja).

1995. aasta novembrist nimetati koolimuusika eriala koordineerivaks akadeemiliseks üksuseks koolimuusika instituut ning selle juhatajaks koorijuht ja muusikapedagoog dots Ene Üleoja. 2004–2009 juhtis koolimuusika instituuti kasvatusfilosoof ning kasvatusteadlane dots Airi Liimets. 2009. aastast juhib muusikapedagoogika eriala prof Kristi Kiilu.

Täna õpib muusikapedagoogika bakalaureuseõppes 46 üliõpilast – neist 35 koolimuusika ja 11 rütmimuusika suunal. Tallinna Ülikooli ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia magistriõppe ühisõppekaval on omandamas muusikaõpetaja kutset 17 muusikaõpetajat. Sisseastujate arv mõlemale õppekavale näitab suurenemise trendi ning see lubab pisutki rahulikumalt vaadata tulevikku, kuigi juba praegu valitseb erialase ettevalmistuse saanud muusikaõpetajate põud. Muusikapedagoogika eriala üliõpilased ja õppejõud osalevad rahvusvahelistes Põhja- ja Baltimaade Nordplus võrgustikes: bakalaureuseõppe üliõpilased õpetajakoolituse kunstiainetes (Nordplus

Teacher Education Network) ja magistriõppe üliõpilased muusikahariduse võrgustikus (Nordplus Network for Music Education).

Õppejõud panustavad aktiivselt eesti haridusellu, olles osalised nii õpikute kui õppekavade koostamisel. „Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid“ (2014) on muusikapedagoogika õppejõudude artiklite kogumik, mis on koostatud just kõrgkooli õppematerjaliks. Üldhariduskoolides on laialt kasutatavad meie õppejõudude Monika Pulleritsu (ka koostöös Liivi Urbeliga) ja Kadi Härma (koostöös Maia Muldmaga) koostatud muusikaõpikud. Ilmumas on kirjastuse Maurus ja EMTA koostöös 1. klassi veebipõhine muusikaõpik „Jutulinna muusikaaed“ (koost. Anne Ermast, Kaja Kaus ja Kristi Kiilu). Kasvatusteadlane Urve Läänemets on panustanud ülddidaktiliste küsimuste ja õppekava temaatikasse raamatutega „Didactica Minima“ (2017) ning „Ratio Studiorum“ (2021). Tähelepanuväärseks võib pidada ka asjaolu, et viimase viie aasta jooksul on ilmunud Anu Sepa, Urve Läänemetsa ja Kristi Kiilu läbiviidud uurimustest 17 artiklit rahvusvahelisel publitseeritavas teaduskirjanduses. Siinkohal võiks esile tõsta artikli „Bridging the past, present and future in Estonian music education“ kogumikus „Advancing Music Education in Northern Europe“ (2019), mille on välja antud mainekas kirjastus Routledge Taylor & Francis.

Muusikapedagoogika eriala vilistlased paistavad silma kutsekindlusega – pea kõik lõpetanud asuvad erialasele tööle, tihti juba õpingute ajal. Meie lõpetajad töötavad üldharidus- ja huvikoolides, munitsipaal- ja era(huviala)koolides, professionaalsetes muusikakollektiivides, lasteaedades ja mujal. Meil on hea meel, et Heino Kaljustele pühendatud koolimuusika päeval saame taas kokku.

Kristi Kiilu

Tütarlastekoori **Ellerhein** asutas 1951. aastal prof Heino Kaljuste. Aastatel 1970–2012 oli tütarlastekoori dirigent Tiia-Ester Loitme ning alates aastast 2012 on koori dirigent Ingrid Kõrvits. Koormeister ja solfedžoõpetaja on Ülle Sander (alates 1981), vokaalpedagoog Egle Veltmann ning kontsertmeister Kadri Toomoja. Kontserditegevuse kõrval kuulub Ellerheina põhiülesannete hulka lauljate vokaalsete võimete ning muusikalise kirjaoskuse arendamine hääleseade-, solfedžo- ja harmooniatundides. Koor kasutab laulude õppimisel relatiivset noodist lugemise süsteemi. Koorilauljad on vanuses 14–19 eluaastat. Koori repertuaaris on nii klassikalisi kui ka kaasaegseid teoseid väljapaistvatelt heliloojatelt Eestist ja välismaalt.

Ellerhein on teinud koostööd mitmete tunnustatud dirigentide (Peeter Lilje, Eri Klas, Paavo Järvi, Tõnu Kaljuste, Andres Mustonen, Olari Elts, Mikko Franck, Nikolai Aleksejev, Timothy Fitzpatrick jt) ning professionaalsete kollektiividega (ERSO, RAM, EFK, Jeruusalemma Sümfooniaorkester, Bremeni Saksa Kammerfilharmonia, Hortus Musicus jt). Viimaste aastakümnete jooksul on erinevad festivalid ja -konkursid viinud koori Kanadasse, Jaapanisse, Austriasse, Hispaaniasse, Andorrasse, Küprosele, Ungarisse, Itaaliasse, Iisraeli, USAsse, Saksamaale, Poola, Rootsi ja Hiinasse. Pälvitud on arvukalt auhinnalisi kohti ning *grand prix* preemiaid. 2004. aastal võitis Ellerhein Grammy auhinna Sibeliuse kantaatide salvestuse eest (tütarlastekoor Ellerhein, dirigent Tiia-Ester Loitme, RAM, dirigent Ants Soots, ERSO, dirigent Paavo Järvi; Virgin Classics). 2007. aastal tunnustas Eesti Kooriühing Ellerheina aasta koori tiitliga.

Ellerhein on aastate jooksul salvestanud mitmeid heliplaate, millest viimased on CD-d „Estonian Choral Music“ (2009) Arvo Pärdi, Veljo Tormise, Cyrillus Kreegi ja Gustav Ernesaksa muusikaga, „Nüüd ep on ilus elada“ (2010) Tormise loominguga ja „Valguse laulud“ (2017) Eesti heliloojate loominguga, mille esmaettekandjaks on tütarlastekoor Ellerhein olnud. Käesoleval hooajal tähistab kooristuudio Ellerhein oma 70. tegevusaastat.

Ingrid Kõrvits on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli ning Tallinna Riikliku Konservatooriumi koorijuhtimise erialal. 1987–2011 töötas ta kooristuudio Ellerhein lastekoori dirigendina ning 2011. aasta märtsist jätkas dirigenditööd tütarlastekoori juures. 2012. aasta septembrist on Ingrid Kõrvits kooristuudio Ellerhein peadirigent. Alates 1992. aastast töötab ta ka Tallinna Muusikakeskkoolis. Ta on kooli lastekoori ja noortekoori dirigent, koorijuhtimise eriala õpetaja ning koorijuhtimise ja vokaali osakonna juhataja.

Ingrid Kõrvits on olnud laulupidude dirigent alates 2002. aastast. Ta on dirigeerinud nii lastekoore kui ka ühendkoore, järgmisel noorte laulupeol „Püha on maa“ on ta neidudekooride dirigent. Ta on osalenud mitmete vabariiklike ja rahvusvaheliste konkursside žürii töös ning esinenud ettekannetega ja viinud läbi töötubasid rahvusvahelistel sümposiumidel ja festivalidel Eestis, Ungaris, Küprosel, USAs ja Hiinas. Olulise osa Ingrid Kõrvitsa tegevusest hõlmab koostöö professionaalsete muusikute ja kollektiividega. Alates 2011. aastast on ta koormeistrina valmistanud tütarlastekooriga Ellerhein ning Tallinna Muusikakeskkooli noortekooriga ette arvukalt suurvormide koorinumbreid. Oma kooridega on Ingrid Kõrvits saavutanud mitmeid auhinnalisi kohti ning dirigendipreemiaid rahvusvahelistel konkurssidel. Koorireisid on viinud nii Euroopasse, Põhja-Ameerikasse kui ka Aiasse. Ingrid Kõrvitsa ettevõtmisel on ilmunud kolm CD-plaati: Tallinna Muusikakeskkooli noortekoori CD „Heliseb väljadel“ Eesti koorimuusikaga (2009), Tallinna Muusikakeskkooli noortekoori CD „Magnificat“ vaimuliku muusikaga (2015) ja tütarlastekoori Ellerhein CD „Valguse laulud“ Eesti koorimuusikaga, mille esmaettekandjaks on olnud tütarlastekoor Ellerhein (2017). Kahel korral on Ingrid Kõrvits pälvinud Eesti Kultuurkapitali aastapreemia (2005, 2010), 2014. aastal ka Eesti Rahvuskultuuri Fondi Uno Järvela nim dirigendistipendiumi. 2010. ja 2016. aastal omistas Eesti Kooriühing Ingrid Kõrvitsale aasta dirigendi tiitli.

Heino Kaljuste fond

Heino Kaljuste Fond on asutatud 2000. aastal Heino Kaljuste perekonna, Eesti Muusikaakadeemia ja Eesti Muusikaõpetajate Liidu poolt, eesmärgiga toetada koolimuusika arengut; jäädvustada professor Heino Kaljuste mälestust kooli- ja koorimuusika edendajana, teavitada üldsust koolimuusika erialast, muusikaõpetuse ülesannetest ja eesmärkidest ning probleemidest üldhariduse tasandil. Heino Kaljuste Fondist antakse stipendiume Eesti Muusika ja Teatriakadeemia edukamale muusikapedagoogika eriala üliõpilasele ja silmapaistvale muusikaõpetajale.

Stipendiaadid (silmapaistev muusikaõpetaja / koolimuusika üliõpilane)

2002 - Ilme Indas / Janne Fridolin

2003 - Tiia-Ester Loitme / Kätlin Puhmaste

2004 - Undel Kokk / Inna Rüü

2005 - Kadri Leppoja / Lii Tooming

2006 - Eve Karp, Natalja Kuzina / Jaanus Kann

2007 - Taavi Esko, Arne Saluveer / Kulla-Siiri Sassian

2008 - Lydia Rahula / Monika Jaagur

2009 - Jaanus Väljaots

2010 - Ene Üleoja / Kaja Kaus

2011 - Heli Karu

2012 - Annelii Traks

2013 - Mari Ausmees

2014 - Reet Ristmägi

2015 - Ülle Sander

2016 - Roosi Rõõmusaare

2017 - Marit Jalakas

2018 - Anneli Mäeots

2019 - Diana Semikova

2020 - Mall Ney

2021 –

OOTAME KUULAMA

müriaadFEST

14.–20.11

N 18.11 kell 19.00 / EMTA suur saal / tasuta pilet Fientast

Klaverivirtuoosid

„Eesti klaverimuusika pärlid“

Sten Heinoja, Viola Asoskova, Carolin Karo, Hyewon Chung, Piret Mikalai, Sven-Sander Šestakov, Evita Lohu, Tähe-Lee Liiv, Arina Makarenko, Ilana Lode, Mantas Šernius, Sten Lassmann

Modereerivad EMTA doktoriõppe üliõpilased Meeta Morozov ja Sten Heinoja

Kavas Saar, Eller, Mägi, Tormis, Tubin, Pärt jt

Koostöös Eesti Pianistide Liidu ja EMTA doktoriõppe keskusega

R 19.11 ja L 20.11 kell 19.00 / EMTA *black box* / pilet 18/13 € Fientast

„JOOKS“

EMTA lavakunsti osakonna 30. lennu lavastus

Lavastajad Tiina Mölder, Helen Reitsnik

Kunstnik Keili Retter

Muusikaline kujundus Lauri-Dag Tüür

Valguskujundus Oliver Kulpsoo

Koreograafia ja tekstid: ühisloome koos kõigi 30. lennu üliõpilastega

Dramaturgiline tugi Elo Tuule Järv (dramaturgi õppesuuna üliõpilane)

Laval EMTA lavakunsti osakonna 30. lennu üliõpilased Hardo Adamson, Maria Ehrenberg, Elo Tuule Järv, Maria Teresa Kalmet, Merlin Kivi, Jaan Tristan Kolberg, Karel Käos, Maria Liive, Alden Kirss, Maarja Mõts, Jass Kalev Mäe, Hardi Möller, Tuuli Maarja Põldma, Mark Erik Savi

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kontserdi- ja etenduskeskus

eamt.ee

emtasalid.ee

facebook.com/muusikaakadeemia